

به نام خدا

طرح درس

عنوان درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب

مخاطبان: دانشجویان ترم اول کارشناسی پیوسته اتاق عمل

تعداد واحد: ۳ (۲ نظری و ۱ عملی)

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ها ساعت ۱۳-۱۴

زمان ارائه درس: شنبه ها ۱۶-۱۴، و ۱۸-۱۶

مدرس: خانم قاسمی

درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی دوره: آشنایی با اصول عملکرد و وظایف فرد سیار و اسکراب در اتاق عمل

شرح درس:

در این درس دانشجویان با نیازها و آمادگی‌های بیمار قبل، حین و بعد از عمل آشنا شده و چگونگی انجام آنها را به صورت نظری می‌آموزد و همچنین می‌آموزد که چگونه شرایط و محیط اتاق عمل را با حفظ اصول استریل، جهت رفع نیازهای بیمار آماده گرداند.

اهداف اختصاصی:

از دانشجویان انتظار می‌رود در پایان این دوره:

- ۱- شرایط و طراحی اتاق عمل را شرح دهد.
- ۲- آماده سازی اولیه وسایل اتاق عمل را بداند.
- ۳- طرز باز کردن تجهیزات استریل را توضیح دهد.
- ۴- وظایف اسکراب در مراحل قبل، بعد و حین عمل را بداند.
- ۵- نحوه اسکراب جراحی را توضیح دهد.
- ۶- نحوه پوشیدن گان و دستکش را توضیح دهد.
- ۷- نحوه پوشاندن گان و دستکش را توضیح دهد.
- ۸- وسایل و گازهای قابل شمارش را بداند.
- ۹- وظایف سیرکولار در مراحل قبل، بعد و حین عمل را بداند.
- ۱۰- نحوه پذیرش و ایمنی بیمار را بیان نماید.

۱۱- انواع بخیه ها را بدانند.

۱۲- انواع روشهای پیشگیری از خونریزی را شرح دهد.

۱۳- انواع پوزیشن ها و نحوه پوزیشن دهی مناسب به بیمار را شرح دهد.

۱۴- چگونگی مراقبت از نمونه های برداشته شده در اتاق عمل را بدانند.

۱۵- انواع انسزیون های جراحی را با ذکر نام آنها توضیح دهد.

۱۶- نحوه مراقبت از درن ها را توضیح دهند.

جدول زمان بندی

تاریخ ارائه	مدرس	جدول زمان بندی ارائه درس تئوری عملکرد فرد اسکراب و سیرکولر در اتاق عمل شنبه ۱۶-۱۴
	خانم قاسمی	اهداف درس- شرح درس- آشنایی با شرایط و طراحی اتاق عمل
	خانم قاسمی	پذیرش بیمار در اتاق عمل و انتقال بیمار تحت عمل جراحی
	خانم قاسمی	ایمنی در اتاق عمل
	خانم قاسمی	آشنایی با وظایف فرد سیرکولر
	خانم قاسمی	آشنایی با باز کردن و پک کردن وسایل استریل جراحی
	خانم قاسمی	نحوه پوزیشن دهی مناسب به بیمار تحت عمل جراحی
	خانم قاسمی	آماده کردن پوست بیمار و پرپ اولیه و ثانویه
	خانم قاسمی	ایجاد و حفظ محیط استریل
	خانم قاسمی	مراقبت از نمونه ها- امتحان میان ترم
	خانم قاسمی	شمارش گازها و ابزارهای جراحی
	خانم قاسمی	وظایف اسکراب قبل، حین و بعد از عمل جراحی و تکنیک های حین عمل
	خانم قاسمی	آشنایی با اسکراب جراحی

خانم قاسمی	آشنایی با پوشیدن و پوشاندن گان و دستکش جراحی	جلسه سیزدهم
خانم قاسمی	انواع بخیه ها و انسزیون های جراحی	جلسه چهاردهم
خانم قاسمی	مراقبت از درن ها	جلسه پانزدهم
خانم قاسمی	هموستاز و راه های پیشگیری از خونریزی حین عمل جراحی	جلسه شانزدهم
تاریخ آزمون میان ترم:		
تاریخ آزمون پایان ترم:		

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با شرایط و طراحی اتاق عمل و اهداف درس

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- با اهداف درس آشنا باشد
- ۲- طراحی فیزیکی مجموعه جراحی را توضیح دهد
- ۳- مناطق ورود و خروج اتاق عمل را بیان کند
- ۴- محلهای نواحی پشتیبانی اتاق عمل را توضیح دهد.
- ۵- شرایط و ساختمان اتاق عمل را توضیح دهد
- ۶- ویژگی سقف، کف، درب و دیوارهای اتاق عمل را بیان کند.
- ۷- نور و روشنایی، و تهویه اتاق عمل را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: پذیرش بیمار در اتاق عمل و انتقال بیمار تحت عمل جراحی

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- اصول پذیرش بیمار در اتاق عمل را بیان کند.
- ۲- آمادگی های بیمار قبل از ورود به اتاق عمل را توضیح دهد
- ۳- نحوه بررسی پرونده را بیان کند.
- ۴- توجهات ویژه و آماده سازی سالمندان برای اعمال جراحی را بیان کند
- ۵- توجهات ویژه و آماده سازی اطفال و نوزادان برای عمل جراحی را شرح دهد.
- ۶- اصول انتقال بیمار را توضیح دهد
- ۷- خطرات احتمالی در حین انتقال را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: ایمنی در اتاق عمل

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- دستورالعملهای ایمنی را توضیح دهد
- ۲- خطرات احتمالی که بیماران را تهدید میکند شرح دهد.
- ۳- خطرات احتمالی که پرسنل اتاق عمل را تهدید میکند شرح دهد.
- ۴- خطاهای پزشکی که در اتاق عمل ممکن است رخ دهد را نام برده و توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با وظایف فرد سیرکولار

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- وظایف فرد سیرکولار را قبل عمل جراحی توضیح دهد
- ۲- وظایف فرد سیرکولار را هنگام شروع عمل جراحی توضیح دهد
- ۳- وظایف فرد سیرکولار را حین عمل جراحی توضیح دهد
- ۴- وظایف فرد سیرکولار را بعد عمل جراحی توضیح دهد

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با باز کردن و پک کردن وسایل استریل جراحی

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- چگونگی باز کردن پک های استریل به طور صحیح را شرح دهد
- ۲- شرایطی که باعث غیراستریل شدن پک ها می شود را بیان کند
- ۳- به طور عملی بتواند وسایل استریل را به طور صحیح باز کند
- ۴- طرز صحیح پک کردن ست های جراحی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه ششم: نحوه پوزیشن دهی مناسب به بیمار تحت عمل جراحی

اهداف ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مراقبتهای حین پوزیشن دهی بیمار را بیان نماید
- ۲- تاثیرات پوزیشن دهی را بر روی سیستم های مختلف بیمار توضیح دهد
- ۳- نواحی که باید در پوزیشن دهی توجه بیشتری به آن ها شود را بیان نمایند
- ۴- ضمامت تخت عمل جهت پوزیشن دادن را نام ببرند.
- ۵- انواع پوزیشن را شرح می دهند

هدف کلی جلسه هفتم: آماده کردن پوست بیمار و پرپ اولیه و ثانویه

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- هدف آماده کردن پوست را شرح دهد
- ۲- زمان مناسب و نحوه شیو موی موضع جراحی را توضیح دهد
- ۳- روشهای انجام پرپ پوست را بیان کند
- ۴- تجهیزات و محلولهای پرپ اولیه و ثانویه رایج را نام ببرد
- ۵- اصول ضدعفونی محل عمل را شرح دهد

هدف کلی جلسه هشتم: ایجاد و حفظ محیط استریل

اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نحوه عبور افراد استریل از کنار یکدیگر را بیان کند
- ۲- نحوه عبور افراد غیراستریل از کنار افراد استریل را شرح دهد
- ۳- میزان فاصله افراد غیر استریل از محیط استریل را بیان کند
- ۴- اصول مواجهه با سطح و فرد استریل را توضیح دهد.
- ۵- تکنیک ضدعفونی محل عمل را توضیح دهد

هدف کلی جلسه نهم: مراقبت از نمونه ها

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- روشهای بدست آوردن نمونه را توضیح دهد
- ۲- پروتکل نمونه جراحی را شرح دهد
- ۳- ظروف مناسب برای نمونه را بیان کند
- ۴- انواع نمونه ویژه را بیان کند
- ۵- برچسب زدن و محافظت از نمونه را شرح دهد

امتحان میان ترم

هدف کلی جلسه دهم: آشنایی با شمارش گازها و ابزار جراحی

اهداف ویژه جلسه دهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- اهمیت شمارش گازها و وسایل را بیان نماید
- ۲- مواردی را که لازم است شمارش شود بیان نماید
- ۳- اگر شمارش وسایل صحیح نبود اقدامات لازم را بیان نماید

هدف کلی جلسه یازدهم: وظایف اسکراب قبل، حین و بعد از عمل جراحی و تکنیک های حین عمل

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- وظایف فرد اسکراب را قبل عمل جراحی توضیح دهد
- ۲- وظایف فرد اسکراب را هنگام شروع عمل جراحی توضیح دهد
- ۳- وظایف فرد اسکراب را حین عمل جراحی توضیح دهد
- ۴- وظایف فرد اسکراب را بعد عمل جراحی توضیح دهد
- ۵- تکنیک های حین عمل جراحی را ارائه دهد

هدف کلی جلسه دوازدهم: آشنایی با اسکراب جراحی

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مراحل اسکراب جراحی را شرح دهد
- ۲- روشهای اسکراب کردن با محلولهای متفاوت را باهم مقایسه کند
- ۳- به طور عملی بتواند اسکراب کند

هدف کلی جلسه سیزدهم: آشنایی با پوشیدن و پوشاندن گان و دستکش جراحی

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- روشهای پوشیدن و پوشاندن گان و دستکش را بیان کند
- ۲- پوشیدن گان و دستکش به روش باز را شرح دهد و بتواند به صورت عملی اجرا نماید

۳- پوشیدن گان و دستکش به روش بسته را شرح دهد و بتواند به صورت عملی اجرا نماید

۴- ترتیب چیدن وسایل جراحی را روی میز شرح دهد

هدف کلی جلسه چهاردهم: انواع بخیه ها و انسزیون های جراحی

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- انواع برشهای شکمی را بیان کند

۲- مزایا و معایب هر برش را شرح دهد

۳- برش مناسب برای هر عمل جراحی را بیان کند.

۴- انواع بخیه را بیان کند

هدف کلی جلسه پانزدهم: مراقبت از درن ها

اهداف ویژه جلسه پانزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- انواع درن ها را نام ببرد و توضیح دهد

۲- نحوه مراقبت از درن را شرح دهد

هدف کلی جلسه شانزدهم: هموستاز و راه های پیشگیری از خونریزی حین عمل جراحی

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- روش های هموستاز در جراحی را شرح دهد

- ۲- نحوه کمک فرد اسکراب در هموستاز را بیان کند
۳- راه های پیشگیری از خونریزی را شرح دهد

فهرست منابع

1. Surgical Technology for the surgical technologist: A positive care approach/ Association of surgical technologists/ Cengage Learning; 4 edition/ ISBN: 9781111037567
  2. Berry and Kohn's Operating Room Technique/ Nancymarie Phillips (Author) Mosby; 12 edition/ ISBN: 9780323073585
۳. نانسی ماری، اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل کوهن و بری) ترجمه ساداتی لیلا، گلچینی احسان و دیگران، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۳
۴. احمدی مجید و جوهری بهروز، تکنولوژی های جراحی و فرد اسکراب، اندیشه رفیع ۱۳۹۱

نحوه ارزشیابی

- حضور فعال ۱۰ درصد
- آزمون میان ترم ۲۰ درصد
- تکالیف کلاسی ۱۰ درصد
- آزمون پایان ترم ۶۰ درصد

جمع نمرات ۱۰۰ درصد

روش تدریس:

- سخنرانی
- پرسش و پاسخ
- بحث گروهی

نمایش فیلم

آموزش بر روی مانکن

وسایل آموزشی: وایت برد، فیلم، اسلاید، مانکن

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

نظری:

- حضوربه موقع و فعال در کلاس
- مطالعه اصطلاحات مربوط به هر درس قبل از جلسه درس
- مطالعه خلاصه هر درس قبل از جلسه بعدی
- و شرکت در بحث های گروهی کلاس با استناد بر مطالعات
- انجام تکالیف محوله آموزشی

عملی:

- حضور فعال در کلاس مهارت های عملی پرستاری در ساعت مقرر
- پوشیدن لباس فرم تعیین شده
- پیروی از مقررات اتاق پراتیک
- توجه کامل به روش های مورد تدریس توسط استاد در کلاس
- مرور روش های تدریس شده در کلاس پیش از حضور در کلاس تمرین
- اجرای روش های تدریس شده در ساعت های تمرین
- انجام تکالیف محوله آموزشی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده

نام و امضای مدیر گروه: فرشته جلالوندی

نام و امضای مدرس: سمانه قاسمی

تاریخ ارسال

تاریخ ارسال ۹۸/۶/۲۴

تاریخ تحویل ۹۸/۶/۱۷

تایید مدیر گروه و امضا

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده است؟ بله خیر